

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/22/2023
Identifikačné číslo spisu:	8520201952
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8520201952.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D. E., narodeného R., zastúpeného Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou, Nové zámky, Hlavné námestie 7, proti žalovanej Ľubovnianska nemocnica, n.o., Stará Ľubovňa, Obrancov mieru 3, IČO: 37886851, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 8C/42/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. februára 2023 sp. zn. 13Co/4/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a

.
Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. septembra 2022 č. k. 8C/42/2020-143 žalobu o ochranu osobnosti zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Predmetom sporu bolo zverejnenie stanoviska žalovanej na jej internetovej stránke, ako reakcie na internetové stanoviská žalobcu, ktorým mala žalovaná zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Na základe toho sa žalobca domáhal určenia, že uverejnením tohto stanoviska došlo k neoprávnenému zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti a žiadal aj priznanie nemajetkovej ujmy 3.000 eur.

1.2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie mimo iného uviedol, že: „Z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 8C/48/2019, (t. j. vo veci, z ktorej bola vylúčená vzájomná žaloba) mal súd preukázané, že maloletý X. bol dňa 11. 9. 2019 hospitalizovaný v S. nemocnici v X. S.. Na žiadosť matky dieťaťa, ktorá sa nestotožňovala s postupom ošetrojúcej lekárky, bola hospitalizácia dieťaťa ukončená a rodina dieťaťa dieťa previezla do nemocnice v F., kde dňa R. zomrelo. Mal. X. bol synovcom žalovaného. Na profile S. E. v skupine X. bol zverejnený príspevok ohľadom priebehu hospitalizácie mal. X. na detskom oddelení v X. S., ktorý začal tým, že zdraví tú hyenu na detskom oddelení v X. S., čo mala službu a končí tým, že to tak nenechá, že obvolá všetky médiá, a že pozdravuje smeráckeho riaditeľa Ľ. nemocnice. Od R. začal žalovaný na svojom facebookovom konte pod názvom D. E. zverejňovať príspevky týkajúce sa smrti maloletého X., v ktorých obviňoval ošetrojúcu lekárku maloletého z detského oddelenia S. nemocnici, že je vrahyňa, že zabila maloletého X., a že riaditeľ nemocnice je

obyčajný klamár, pričom pri týchto príspevkoch buď zverejnil svoju fotku s maloletým X., prípadne inicioval konverzáciu s odkazom na stránky zverejnené na S. prípadne zdieľal článok zverejnený Y., pričom v komentároch, v ktorých bol iniciátorom, reagoval na vyjadrenia vo zverejnených článkoch. Žalovaný následne najneskôr R. zverejnil na svojej internetovej stránke článok s názvom „F.“ v znení, ako ho citoval žalobca v žalobe, kde žalobcu označil menom a priezviskom s tým, že žalovaný čelí na sociálnych sieťach nepravdivým tvrdeniam, ohováraniam, urážkam, vyhrážkam a spochybňovaniu odbornosti šírených D. E. spôsobom, ktorý charakterizuje jeho podprahovú osobnosť. Ide o tvrdenie v súvislosti s úmrtím dieťaťa jeho príbuznej v F. nemocnici. Ďalej sa v článku vyjadril k následkom osôb trpiacich vrodenou geneticky podmienenou metabolickou poruchou s tým, že takéto ochorenie nie je kauzálne liečiteľné v súčasnosti a takmer polovica týchto pacientov zomiera v novorodeneckom veku, asi 25 % sa dožíva 1-5 rokov. Ďalej v skratke popísal hospitalizáciu dieťaťa, ktorá bola sprevádzaná nemiestnym agresívnym správaním rodinných príbuzných, slovným napádaním personálu a verbálnymi útokmi. Aj keď žalovaný rozumie emocionálnemu rozpoloženiu rodiča, štvavá, hrubá a urážlivá kampaň proti nemocnici prekračuje hranice tolerancie a žalovaný využije všetky právne prostriedky na ochranu zamestnancov aj dobrého mena nemocnice. Podľa predložených dokladov bol tento článok zverejnený do 3. 10. 2019. Z uznesenia Odboru kriminálnej polície OR PZ v Starej Ľubovni č. ČVS:ORP-232/VYS-SL-2019 z 31. 12. 2019 vyplýva, že trestné stíhanie iniciované v súvislosti so smrťou mal. X. na podnet T. E. bolo zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, aké dôkazy boli vo veci vykonané vrátane dvoch znaleckých posudkov, z ktorých vyplýva, že príčinou smrti mal. X. bol rozvrat vnútorného prostredia maloletého v dôsledku vrodenej metabolickej poruchy, ktorá bola v priamej príčinnej súvislosti so smrťou maloletého. V poskytovaní zdravotnej starostlivosti od prijatia maloletého v S. nemocnici až po smrť v nemocnici v F. nenašiel znalec žiadne chyby. Chybu videl v postupe matky, ktorá donútila dieťa prepustiť a do jeho prijatia v nemocnici v F. došlo k ťažkému rozvratu vnútorného prostredia, ktorý progrezoval a nezabránila mu ani adekvátna intenzívna liečba. Rozsudkom tunajšieho súdu vo veci sp zn. 8C/48/2019 z 2. 11. 2020 bola žalovanému, (t. j. žalobcovi v tomto konaní) uložená povinnosť po dobu 10 dní zverejniť na svojom facebookovom profile ospravedlnenie: „Ja, D. E., sa ospravedľujem za hanlivé a nepravdivé tvrdenia voči S. nemocnici, A., resp. jej zamestnancom, že spôsobili smrť maloletého X.“, v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá, bol zamietnutý návrh na prerušenie konania a rozhodnuté o trovách konania. Z tohto rozsudku tiež vyplýva, že dňa 18. 2. 2020 Okresný úrad v Starej Ľubovni, odbor všeobecnej správy vydal rozhodnutie sp. zn. OU-SL-OVVS-2019/011058-701, ktorým bol žalovaný uznaný vinným z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil tým, že odo dňa 13. 9. 2019 sa na webovom sídle sociálnej siete C. objavili na osobnom profile W. ničím neopodstatnené tvrdenia o zavinení smrti dieťaťa lekárkou nemocnice, v ktorých sa vulgárne vyjadroval na adresu P.. D. W., že je hyena, veľká „mudr.“ krava a pod.. Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 13Co/18/2021 z 1. 6. 2021 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. a IV. výroku a rozhodol o trovách odvolacieho konania.“.

1.3. K primeranosti svojpomoci (zásahu) nemocnice súd prvého stupňa uviedol: „...žalovaný v článku uviedol iba meno a priezvisko žalobcu, teda stotožniť ho vedel len ten, kto mal vedomosť o tom, čo sa stalo (pričom o tom, čo sa stalo, informoval predovšetkým samotný žalobca na svojom profile). Synovca žalobcu žalovaný v tomto článku vôbec nemenoval, príznaky metabolickej poruchy uvádzal iba všeobecne v zmysle dostupných lekárskech poznatkov. Jediné, čo sa týkalo priamo žalobcu, bolo označenie za podprahovú osobnosť. Toto označenie žalobcu považoval za neprimerané, neproporcionálne a porušujúce dobré mravy. „Podprahový“ v zmysle výkladových slovníkov je niečo, čo reaguje na naše podvedomie a čo môže ovplyvniť naše prežívanie a chovanie. Podprahová osobnosť by sa teda mohla charakterizovať ako osobnosť, ktorá sa snaží svojimi podnetmi ovplyvniť naše podvedomie. Z uvedeného významu tohto slova vyplýva jednak to, že význam tohto slova v zásade nie je dehonestujúci a negatívny a jednak to, že toto tvrdenie ani nie je nepravdivé, pretože žalobca svojimi statusmi a značne negatívnymi hodnotiacimi úsudkami zvažujúcimi vinu za smrť synovca na konkrétneho zamestnanca žalovaného ovplyvňoval aj podvedomie ľudí, ktorí tieto statusy čítali. Z obsahu článku zverejneného žalovaným je pritom možné vyvodiť, že nešlo o medicínsky názor žalovaného, (aj keď je zdravotníckym zariadením), ale o názor právnickej osoby brániacej svoje dobré meno. Navyše článok žalovaného nemožno hodnotiť izolovane, ale v kontexte celej situácie predchádzajúcej zverejneniu článku, keď ako prvý začal zverejňovať negatívne články o žalovanom

žalobca, a to bez akýchkoľvek podkladov, ktorý postup žalobcu bol vyhodnotený v konaní 8C/48/2019, (kde vystupoval ako žalovaný) ako neoprávnený zásah do dobrého mena žalovaného, (ktorý v tomto konaní vystupoval ako žalobca). Intenzita tohto útoku zo strany žalobcu bola pritom nepochybne vyššia v porovnaní s tým, čo o žalobcovi uviedol žalovaný vo svojom článku, (kým žalobca označil lekárku žalovaného za hyenu, opakovane za vrahyňu, riaditeľa za klamára, a to bez akéhokoľvek podkladu a dôkazu a značne negatívnym spôsobom komentoval priebeh hospitalizácie, žalovaný označil konanie žalobcu za podprahové, ktoré konanie reálne zodpovedá významu tohto slova, teda je možno ho vyhodnotiť ako pravdivé tvrdenie). Za tohto stavu potom svojpomoc žalovaného súd vyhodnotil ako primeranú a určite nepresahujúcu intenzitu zásahu zo strany žalobcu“.

1.4. Po vyhodnotení všetkých týchto okolností daného prípadu súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre uplatnenie svojpomoci zo strany žalovaného, čo vylučuje protiprávnosť či neoprávnenosť zásahu žalovaného, ktorý je jednou z podmienok pre úspešné uplatnenie si práv vyplývajúcich z ochrany osobnosti. Ak nie je splnená čo i len jedna z podmienok vyžadovaných OZ pre uplatnenie nárokov z ochrany osobnosti, nie je možné takéto nároky priznať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 22. februára 2023 sp. zn. 13Co/4/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP) a sporovým stranám nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 369 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP).

2.1. Odvolací súd skonštatoval, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné jednoznačnými argumentmi, podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b) CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku zreteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré súd rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nemožno preto považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu žalobcu zamietol. Preto neobstoí odvolacia námietka nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvej inštancie.

2.2. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu. K námietke o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd poznamenal, že táto odvolacia námietka nebola naplnená. K odvolacej námietke, podľa ktorej sa súd prvej inštancie nevyjadril, či konanie žalovaného bolo v súlade s jeho zákonnými povinnosťami vyplývajúce zo Zákonov č. 576 a 578/2004 Z. z. odvolací súd uviedol, že táto odvolacia námietka nie je dôvodná. Predmetom konania súdu a dôvodom pre meritórne rozhodnutie vo veci nebolo posudzovanie toho, či žalovaný postupoval v zmysle citovaných zákonov. Predmetom konania bolo posúdenie toho, či konaním žalovaného došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu alebo nie. Toto súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí meritórne vyriešil. Rovnako tak skutočnosť, že žalovaný zverejnil na svojej webovej stránke správu, v ktorej označil žalobcu za podprahovú osobnosť nemožno považovať za medicínsky názor bez ohľadu na to, že sa jednalo o webovú stránku zdravotníckeho zariadenia. Takýto záver vzhľadom na zistený skutkový stav nemožno prijať vychádzajúc aj zo samotného článku, kde tento začína slovami „... nemocnica, A. v súvislosti...“.

Žalovaný v uvedenom článku konštatoval fakty teda to, že v súvislosti so statusmi žalobcu podal žalobu na ochranu dobrej povesti právnickej osoby a trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohovárania. Zároveň žalovaný uviedol, že čelí na sociálnych sieťach nepravdivým tvrdeniam, ktoré rozširuje žalobca, a to spôsobom charakteristickým pre jeho podprahovú osobnosť. Súd prvej inštancie v súvislosti s posúdením slovného spojenia podprahová osobnosť správne s prihliadnutím na význam slova podprahový zhodnotil, že týmto konaním nedošlo do zásahu do osobnostných práv žalobcu.

2.3. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie považuje za nutné zdôrazniť, že tento prípad je nevyhnutné vnímať v celkových súvislostiach teda nemožno nebrať do úvahy to, že so statusmi na sociálnych sieťach, ktoré sa týkali liečenia maloletého X. a ich publikáciou začal žalobca, a to veľmi nevyberavým a nevhodným spôsobom, čo bolo konštatované aj rozhodnutím súdu vo vzťahu k ochrane dobrej povesti právnickej osoby. Reakciu žalovaného v tejto súvislosti nemožno hodnotiť ináč ako snahu o poskytnutie stanoviska dotknutej strany, a to v čase, keď ešte neboli k dispozícii rozhodnutia civilných súdov, či rozhodnutia v rámci trestného stíhania o tom, či konanie žalovaného malo negatívny vplyv na zdravotný stav maloletého X.. Pokiaľ sa týka ďalších argumentov žalobcu v súvislosti so zverejnením údajov o zdravotnom stave nebohého X. ako aj o postupe jeho matky, k uvedenému možno uviesť, že žalovaný vo všeobecnosti poskytol informácie, ktoré súvisia so zdravotným stavom pacientov trpiacich určitým typom poruchy bez uvedenia mena maloletého pacienta. Pokiaľ žalobca uvádza, že údaje týkajúce sa agresívneho správania príbuzných mohli zasiahnuť do jeho osobnostných práv, odvolací súd sa s týmto tvrdením nestotožňuje s tým, že v tejto súvislosti neboli zverejnené žiadne mená osôb, ktoré by sa mali dopustiť takéhoto správania. Ďalší obsah článku, v ktorom žalovaný vyjadruje porozumenie s emocionálnym stavom príbuzných s ubezpečením, že poskytuje zdravotnícku starostlivosť na vysokej profesionálnej úrovni nemožno dospieť k záveru, že týmto spôsobom bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu. Pokiaľ sa týka námietky ohľadom vylúčenia útočnej svojpomoci v danom prípade nemôže byť na základe skutočností uvedených v tomto článku takéto konanie žalovaného vyhodnotené ako útočné konanie a pokiaľ nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu je nedôvodná ani námietka toho, či sa jednalo o primeranú alebo neprimeranú svojpomoc, alebo či vôbec boli splnené podmienky preto, aby toto konanie žalovaného bolo právne posúdené ako konanie vo svojpomoci. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nie je ani relevantnou otázkou posúdenie toho, či reakcia žalovaného na jeho webovej stránke spĺňa predpoklady svojpomoci podľa § 6 Občianskeho zákonníka alebo nie, nakoľko z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že tento článok nezasiahol a nemal ani potenciál zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu. Prípad kedy dotknutá strana reaguje obdobným spôsobom teda obdobnou formou na určité tvrdenia vznesené druhou stranou nie je typickým príkladom svojpomoci, no ani takáto možnosť nemôže byť vylúčená. Tento záver vyplýva aj z obdobného rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/3769/2011, podľa ktorého okolnosťami, ktoré vylučujú neoprávnenosť zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby sú okrem iného aj výkon práva kritiky v zmysle listiny základných práv a slobôd, všeobecná svojpomoc podľa § 6 Občianskeho zákonníka, odvracanie škody podľa § 417 Občianskeho zákonníka a ďalšie. V danom prípade ide o výnimočnú situáciu kedy nie je udržateľná konštrukcia, podľa ktorej sa subjekt, ktorého práva boli narušené bol nútený vyčkávať na rozhodnutie zo strany verejnej autority ako je to v tomto prípade. Žalovaný týmto spôsobom reagoval na články publikované žalobcom, a to v čase, kedy tento zásah nebol ešte ukončený, teda reagoval svojím článkom na článok žalobcu, ktorý bol verejne prístupný na sociálnej sieti. V princípe teda možno súhlasiť so zhodnotením takéhoto konania žalovaného tak ako to uviedol súd prvej inštancie v bodoch 20. a 21. svojho odôvodnenia. Vo vzťahu k predloženým rozhodnutiam odvolacích súdov odvolací súd dodáva, že tieto rozhodnutia vychádzajú z odlišného skutkového stavu než v danom prípade, preto tieto závery nie sú v prejednávanej veci aplikovateľné, čo platí aj o záveroch rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky s poukazom na skutočnosť, že odkaz na judikatúru cudzieho štátu bez poznania aktuálnej platnej úpravy Českej republiky a jej odlišnosti k Slovenskej republike s prihliadnutím na viac ako tridsať ročnú neexistenciu spoločného štátu je nedôvodné. Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. V jeho obsahu [po stranu 8 podaného

dovolania, čo tvorí jeho polovicu, dovolať od bodu 1. po bod 15. (len) opisuje konanie pred súdom prvej inštancie i obsah jeho odvolania podaného proti rozsudku súdu prvej inštancie], od strany 9 dovolania v bodoch 16. až 26. sa venuje dôvodom rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k pojmu útočná svojpomoc, odvolaciemu súdu vyčíta nedostatky jeho odôvodnenia, proporcionality a zákonnosti i to, že pominul dôvody rozhodnutia Najvyššieho súdu v Českej republike (30Cdo/3769/2011), odvoláva sa na nález ústavného súdu III. ÚS 235/08-38, rozhodnutie najvyššieho súdu 6Sžo/24/2012 o vylúčení ofenzívnej svojpomoci. Ďalej v bode 27. dovolania uvádza, že súdy sa odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe vyjadrenej v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4Cdo/232/2010 pokiaľ vyžadovali, že zásah do osobnosti má mať difamačné dôsledky. V bodoch 28. až 30. citovali časti z nálezu II. ÚS 424/2012, z rozhodnutia NS SR 4Cdo/232/2010, 5Cdo/265/2009, ktoré mali dopadať i na tento prípad. V bode 31. dovolania vyčítal súdom, že sa nevyrovnali s tým, že či by rovnaký zásah (označenia za podprahovú osobu) pociťovala ako ujmu každá iná fyzická osoba. V bode 32. dovolania nesúhlasil so záverom súdov, že zverejnenie charakteristiky osôb na webovom sídle zdravotníckeho zariadenia nemá podtext medicínskeho vyjadrenia. V bode 33. dovolania podľa dovolať odvolací súd nesprávne uvádza, že zásah nemal potenciál neoprávneného zásahu. V sumarizačnom bode 34. dovolania sa v podstate uvádza, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, (ohľadom zásahu do osobnostných práv žalobcu prípustnosti útočnej svojpomoci, vo vzťahu k objektivizácii zásahu, neodôvodnenosti odklonu od ustálenej judikatúry), nesprávnym vyhodnotením dôkazov a nesprávnym zistením skutkového stavu, nedostatočným odôvodnením (v odpovedi na podstatné odvolacie námietky, nezrejmým odklonu od rozhodnutí najvyšších súdnych autorít. Napokon uviedol, že odvolací súd nerešpektoval vyššie uvedené rozhodnutia, nesprávne vyhodnotil objektívnu zodpovednosť žalovaného za zásah do osobnostných práv žalobcu a nepriznal žalobcovi ani satisfakciu vo forme ospravedlnenia. Z týchto dôvodov dovolať vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania v zmysle § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP, a preto navrhuje zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná k dovolaniu uviedla, že len subjektívna nespokojnosť s postupom súdu nezakladá prípustnosť dovolania. Závery označených rozhodnutí v dovolaní nie sú aplikovateľné na tento prípad z dôvodu odlišného skutkového stavu. Navrhla dovolanie odmietnuť alternatívne ho zamietnuť. Žalobca v následnej reakcii zotrval na podanom dovolaní.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolať odvolací súd“) ako súd dovolať (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolať súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolať súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolať súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými a jasne čitateľnými

podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), o taký prípad v prejednávanej veci nešlo.

12. V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolať, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná pasivita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolať nenapráva.

13. Dovolací súd konštatuje aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolať musí advokát, dovolať, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolať, ktorý je právnická osoba nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

14. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

15. Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

16. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

16.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16.3. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

17. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

18. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania vyvodzovanú dovolateľom z § 420 písm. f) CSP. Tento dovolací dôvod vymedzil nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacím súdom pre nedostatok odpovede na rozhodné odvolacie argumenty i nezdôvodnenie odklonu od „rozhodnutí najvyšších súdnych autorít“.

18.1. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

18.2. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Za predpokladu, že ide o rozhodné závery, na ktorých stojí súdne rozhodnutie, keďže sa nevyžaduje odpoveď na každú vznesenú námietku. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu, (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom), odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol, potvrdil s odôvodnením, že pre tento prípad nie je relevantnou otázka, či reakcia žalovanej (ne)spĺňa podmienky svojpomoci podľa § 6 Občianskeho zákonníka, ale to, že predmetné vyjadrenie žalovanej nezasiahlo (nemalo potenciál zasiahnuť) do osobnostných práv žalobcu, čo bolo preukázané vykonaným dokazovaním. Odvolací súd pritom poukázal a to, že žalovaná dotknutá prejavmi žalobcu v internetovom prostredí na tieto primerane reagovala a nebola povinná vyčkávať na rozhodnutie verejnej autority, čím považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne v zásade stotožňujúc sa s úvahami v bodoch 20. a 21. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (o primeranosti reakcie žalovanej, o vylúčení neoprávnenosti zásahu, o vymedzení pojmu podprahová osobnosť).

19.1. V kontexte uvedeného dovolací súd pripomína, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní vecí, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP (9Cdo/248/2021, 9Cdo/73/2020, 9Cdo/121/2020). Je potrebné zdôrazniť i to, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že právne aspekty posudzovania danej veci môže dovolací súd vecne preskúmať, avšak iba pri uplatnení dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) ,b), c) CSP, prípadné právne posúdenie vecí sa síce môže premietnuť (aj) do porušenia práva na spravodlivý proces, ak právne závery súdu boli celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, čo však v danej veci nebolo zistené.

19.2. Podľa dovolacieho súdu, odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený, či rozporuplný. Odvolací súd sa vysporiadal aj s jednotlivými odvolacími dôvodmi a podal vysvetlenie, prečo ich nepovažoval za dôvodne uplatnené (viď body 12. až 26. odôvodnenia). Ako správne poukázal odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (II. ÚS 78/05). To, či tu bola povinnosť odvolacieho súdu o dôkladnom odôvodnení odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe v zmysle § 393 ods. 3 CSP je podstatné zistenie dovolacieho súdu, že došlo (mohlo dôjsť) k odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri uplatnenom dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. K takému záveru však dovolací súd nedospel (k tomu pozri bod 21. a násl. nižšie).

19.3. Pokiaľ žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP aj z dôvodu nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, nesprávneho zistenia skutkového stavu vecí, dovolací súd považuje za potrebné opakovane zdôrazniť, nedostatočne zistený skutkový stav vecí, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2018, 3Cdo/94/2018, 6Cdo/69/2020, 9Cdo/209/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

19.4. Pokiaľ žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP aj v dôsledku právnej argumentácie súdov [napr. či prejavom žalovanej ako reakcie na stanoviská žalobcu (ne)došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu a pod.]. Dovolací súd k tomu uvádza, že už podľa predchádzajúcej procesnej úpravy dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením vecí (viď R 54/2012 a tiež 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 7Cdo/26/2010, 8ECdo/170/2014). Podľa

právneho názoru najvyššieho súdu nie je ani v súčasnosti (po 1. júli 2016) žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľkou tvrdenú vadu zmätočnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020).

20. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

21. Dovolateľ v dovolaní ako dovolací dôvod uviedol § 421 ods. 1 písm. a) CSP k nemu označil rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/232/2010, 5Cdo/265/2009 a Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 424/2012. Žalovaná nepovažovala označené rozhodnutia za také, ktoré by sa mali vzťahovať na tento prípad, lebo vychádzajú z odlišných skutkových okolností.

21.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

21.2. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 432 ods. 2 CSP.

21.3. Okrem toho nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je, že dovolateľ uvedie právnu (nie skutkovú) otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Inak dovolací súd nemá možnosť posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, či ide o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sú splnené osobitné podmienky uvedené v jednotlivých prípadoch, v ktorých citované ustanovenie dovolanie pripúšťa.

21.4. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia odvolacím súdom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Dovolací súd vo svojej súdno-aplikačnej (judikátornej) činnosti k tomu už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017, 6Cdo/123/2017, 7Cdo/140/2017, 9Cdo/315/2020, 9Cdo/2/2021) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolateľ by mal: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

21.5. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená jasným, zrozumiteľným a nepochybným spôsobom. Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí.

21.5.1. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/232/2010 podľa názoru

dovolateľa vyplýva i to, že zásahy, (ktorými dochádza k porušeniu práva na ochranu súkromia) v určitých prípadoch môžu, avšak nemusia, mať aj difamačné dôsledky. Uvedený záver v podstate vyjadruje vo všeobecnej rovine dispozíciu (možnosť), že zásah do práva na súkromie môže ale aj nemusí mať difamačné dôsledky; teda, že neoprávnený zásah do súkromia môže vyvolať obdobné následky ako ohováranie, klebety, či hanobenie. Z rozhodnutia odvolacieho súdu však nevyplýva, aby sa toto priechilo uvedenému právnomu názoru a teda, aby došlo k odklonu v rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu. Odklon vylučuje i fakt, že ide o dispozitívny právny názor, pripúšťajúci obe právne možnosti, teda pripúšťajúci difamačné dôsledky i nepripúšťajúci difamačné dôsledky. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/265/2009 podľa názoru dovolateľa vyplýva, že odvolací súd rozhodnutím upiera právo na ochranu osobnostných a základných práv i práva na súdnu ochranu pred neoprávneným konaním. Toto rozhodnutie dovolacieho súdu je založené na iných skutkových okolnostiach (o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, o premlčaní práva na náhradu nemajetkovej ujmy) dovoľujúcich konštatovanie o porušení základných práv, a preto z objektívneho hľadiska nie spôsobilé pre toto konanie založiť požadovaný odklon v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 424/2012 podľa dovolateľa vyplýva, že štát a jeho orgány nemajú len povinnosť zdržať sa zásahov do základných práv ale majú aj záväzok pozitívne zabezpečiť účinný rešpekt k týmto právam. Treba prisvedčiť dovolateľovi, že ochrana základných práv a slobôd je pozitívnym záväzkom štátu a jeho orgánov, ktoré v rámci podústavných noriem zabezpečujú ich ochranu a realizáciu. V kontexte podaného dovolania pri vymedzení dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ také vady neuplatnil ani nevymedzil a dovolací súd ich existenciu ani nezistil. Dovolací súd na tomto mieste pripomína, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

21.6. So zreteľom na uvedené dovolací súd konštatuje nevymedzenie dovolacieho dôvodu dovolateľom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

22. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu, ktorým prípadne mienil namietat' nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, v ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

23. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil žalobca (§ 256 ods. 1 CSP), žalovanej žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.